

Wydawca: **ROZWOJ**
 w Łodzi
 miesięcznie 1700
 przez pocztę
 miesięcznie 2000
 poza Łodzią egz. 66
 Konto Poczty Kaso
 Oszczęd 60594
 Należytość pocztowa
 opłacony ryczałtem

Redakcja i Adm.

w ŁODZI
 ul. Kościuszki 41
 TELEFON 28.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, dnia 27 października 1922 roku.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Zaprzeczenie.

(wp) Ministerstwo spraw zagranicznych po daje do wiadomości wobec wiadomości, że mieszczonych w jednym z pism warszawskich, o wykryciu grubych nieczystości w poselstwie polskim w HelsiŃgorsie, ministerstwo spraw zagranicznych stwierdza, że wiadomość ta jest zupełnie nieprawdą. Zmiana na stanowisku posła Kaczyńskiego, poście, w HelsiŃgorsie nastąpiła w związku z normalnymi przesunięciami personalnymi. (4)

Nowy poseł sowiecki w Warszawie

(wp) Donoszą z Moskwy, że dotychczasowy zastępca posła sowieckiego w Warszawie Oboleński został mianowany posłem sowieckim przy rządzie Rzeczypospolitej Polskiej.

stan spraw politycznych w Małopolsce.

(wp) Delegowany przez ministra sprawiedliwości do Małopolski wschodniej p. sędzia Edward Lorentz powrócił do Warszawy i złożył ministrowi Makowskiemu szczegółowe sprawozdanie o stanie spraw karnych, powstałych na tle politycznym. Ze sprawozdania tego wynika, że Urzędy prokuratorskie we wschodniej Małopolsce, pomimo nadmiernego przeciążenia pracą, w sposób najzupełniej odpowiedni strzegą interesów państwa i bezpieczeństwa ludności.

O stosunek Kościoła do państwa

W dniu wczorajszym i dzisiejszym obradowała w Prezydium Rady Ministrów konferencja w sprawę unormowania stosunków Kościoła katolickiego do państwa. Między innymi omawiano sprawę zniesienia ograniczeń, jakie są stosowane przy uposażeniu duchowieństwa, sprawę majątków kościelnych, ich zawiadywanie oraz sprawę opieki państwa nad interesami Kościoła, wykonywaną przez prokuraturę generalną.

Minister Darowski na objeździe inspekcyjnym.

(wp) Minister spraw p. Darowski, który obecnie jest na objeździe inspekcyjnym Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego, w sobotę powraca do Warszawy. (4)

Z dyplomacji

(wp) Poseł angielski w Warszawie, p. Max Müller, wydal wczoraj wieczorem obiad pożegnalny dla p. Skirmunta, który w najbliższych dniach wyjeżdża do Londynu, jako poseł polski przy rządzie Wielkiej Brytanii.

— Sekretarz poselstwa japońskiego, p. Uchiyama, który opuszcza to stanowisko i wyjeżdża z Polski, otrzymał order Polonia restituta.
 — P. Łubieński, sekretarz legacji polskiego poselstwa w Charkowie, opuszcza swe stanowisko i powraca do centrali min. spraw zagr.

— Sekretarz legacji polskiego poselstwa w Moskwie, p. Tomasz Morawski, mianowany jest radcą legacyjnym II kl. P. Morawski pozostaje nadal w poselstwie moskiewskim. Natomiast sekretarz legacji tego poselstwa, p. Sidorowicz, przeniesiony jest do Charkowa.

— Kierownik agencji konsularnej w Olsztynie, p. Ripa, mianowany jest wicekonsulem.

Wkrótce!

CASINO

Wkrótce!

**7 lat nieszczęście
 Maksa Lindera**

W restauracji, przed zbitym lustrem, w tramwajach, w autach, w pociągach, na stacjach, przy gramofonie, w menażerji, na sloniu, wśród lwów, w więzieniu, u szeryfa, przed ślubem po ślubie etc. etc. (44541)

PROCES FEDAKA.

CZ. II - ARTY. DZIEŃ ROZPRAW.

WIEDŃ 26.10 (AW) Na dzisiejszym posiedzeniu w sprawie Fedaka, podczas przesłuchiwania drugiego oskarżonego Szytka, na specjalne zapytanie przewodniczącego, oskarżony przyznał, że komisarz prowadzący śledztwo pierwiastkowe, obchodził się z nim bardzo dobrze. Wobec odwoływań przez Szytka pierwotnych jego zeznań przewodniczący uważał, że jest rzeczą wprost wykluczoną, aby Szytek mógł na śledztwie łatwo potwierdzić szczegóły, które go silnie obciążały. W dalszym ciągu odczytano kartki pisane przez Fedaka do swoich współoskarżonych towarzyszy. Kartki te zarząd więzienia przejął i skonfiskował. W jednej z nich Fedak radzi oskarżonemu Hołubowiczowi, w jaki sposób ma się wszystkiego wypierać na śledztwie.

Sensacje wywołało ujawnienie korespon-

dencji Szytka do jednego z oskarżonych, w której zapytuje się, czy pogorszył sprawę towarzyszy swymi zeznaniami i czy to spowodowało dalsze aresztowania, oraz czy społeczeństwo ruskie jest bardzo oburzone jego zeznaniami. W związku z tem, pisze Szytek, że po wyjściu z więzienia zmyje swą winę samobójstwem i radzi się, czy zażyć trucizny, którą mu rzekomo matka chce dać, dowiedziawszy się o złożonych przez niego zeznaniach.

Przewodniczący stwierdził, że istotnie na skutek zeznań Szytka nastąpiły aresztowania wielu osób. Szytek przeczy absolutnie na rozprawie, jakoby wiedział cośkolwiek wogóle o zamachu.

Po odczytaniu obszernych jego zeznań, rozprawy przerwano do piątku.

Z KOMISJI ODSZKODOWAŃ.

O KONTOLE FINANSÓW NIEMIECKICH.

WIEDŃ 26.10 (AW) „Neue Wiener Abendblatt“, donosi z Paryża, że na dzisiejszym posiedzeniu komisji reparacyjnej delegat belgijski przedłożył prawdopodobnie wniosek kompromisowy, godzący zapatrywania Anglii i Francji w kwestii kontroli finansów niemieckich.

LONDYN 26.10 (AW) Korespondent parowski „Daily Telegraph“ stwierdza, że po-

dróż komisji reparacyjnej do Berlina należy rozumieć w ten sposób, iż Bradbury uważa za wskazane polecić energiczne zarządzenia Niemcom. Gdyby Niemcy nie chciały tych zarządzeń przeprowadzić, nie da się ominąć kontroli, którą dotychczas Anglia zwalczała. Brak natomiast potwierdzenia wiadomości, jakoby Bradbury zaakceptował wszystkie zarządzenia Francji.

KONGRES ZWYCIĘSKICH FASZYSTÓW.

KONGRES WYKAZAŁ POTĘGĘ ORGANIZACJI.

RZYM, 26 (PAT) Kongres faszystów w Neapolu wywołał silne wrażenie w całym kraju z powodu jego dobrej organizacji i wielkiej ilości uczestników ze wszystkich prowincji włoskich. Mowę Mussoliniego uważa się za umiarkowaną i przedstawiającą program realny. Ona wiane jest żywo oświadczeniem lidera faszystów, że w obecnej chwili faszyci nie mogliby wziąć udziału w rządzie. Przytaczane jest rów-

nież zdanie Mussoliniego, „albo rządy będą oddane w nasze ręce, albo siła je zdobędziemy“. Przypuszczają, że oświadczenia te mają na celu ułatwić powstanie rządu, u którego faszyci cieszyliby się dużym poważaniem. W ten sposób nie ponosząc bezpośredniej odpowiedzialności, mogliby oni wyrzucić poważny wpływ aż do czasów nowych wyborów, które mają się odbyć w marcu. (2)

Po przesileniu w Anglii.

PRZYSIĘGA MINISTRÓW ROZWIĄZANIE PARLAMENTU. W POLITYCE ZAGRANICZNEJ NASTĄPIĄ ZMIANY. ZWŁOKA W DALSZYCH NOMINACJACH.

LONDYN 26 (PAT) Król przyjął członków dymisjonowanego gabinetu, poczem na ajnem posiedzeniu rady stanu nowi ministrowie złożyli przysięgę. (5)

LONDYN 26 (PAT) Król podpisał dekret w sprawie rozwiązania parlamentu. (5)

LONDYN 26 (PAT) „Manchester Guar-

dian“ sędzi, iż fakt, że lord Courzon za'rzy mał tekę spraw zagranicznych bynajmniej nie świadczy o tem, jakoby w polityce zagranicznej Anglii nie miały nastąpić zmiany. (5)

LONDYN 26 (PAT) Bonar Law oznajmił przedstawicielom prasy, że nastąpi pewna zwłoka w podaniu do wiadomości dalszych mianowań w rządzie. (5)

DOOKOŁA KONFERENCJI POKOJOWEJ.

ANGLJA PRZEPRASZA AMERYKĘ. WYSLANIE ZAPROSZEŃ. SOWIETY I BULGARJA W SPRAWIE CIESNIN. DELEGAT FRANCUSKI NIE WYBRANY.

LONDYN 26 (PAT) Rząd angielski wre czyl wczoraj ambasadorowi francuskiemu notę nową w kwestji wschodniej. W nocy tej rząd angielski wyraża życzenie, aby Stany Zjednoczone zostały zaproszone na konferencję pokojową w sprawie wschodu i aby zaproszenie to wyszło od rządu angielskiego.

BORDEAUX 26 (PAT) Rządy angielski i francuski ustaliły tekst zaproszenia, jakie ma być wysłane do poszczególnych państw, które wezmą udział w konferencji pokojowej z Turcją, oraz w konferencji dla spraw cieśnin. Włochy wyraziły swoją zgodę na to. Prawdopodobnie dzisiaj wysłane będą przedstawicielom odnośnych państw sojusznicznych

instrukcje w sprawie złożenia powyższego zaproszenia zainteresowanym rządóm. Rząd sowiecki i bułgarski otrzymają zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji w sprawie cieśnin. Stany Zjednoczone zostaną zaproszone do wysłania do Lozanny przedstawiciela swego, któryby miał szersze pełnomocnictwo, niż to, które posiadał przedstawiciel Stanów Zjednoczonych na konferencji w San Remo. Szwajcaria urzędowo została powiadomiona o tem, że jest życzeniem sołuszniaków, aby konferencja odbyła się w Lozannie. W sprawie wyboru przedstawiciela Francji nie powzięto dotychczas żadnej jeszcze uchwały.

Z BAWARJI.

W OCZEKIWANIU PRZESILENIA GABINETOWEGO. SĄD LUDOWY GWAŁCI WOLNOŚĆ PRASY ZA INFORM. O „ORGESCHACH“ I EINWOHNERWEHRACH“. PROTEST PRASY I PRAWNIKÓW.

MONACHIUM 26 (AW) Równocześnie z kryzysem wewnętrznym ogólnoniemieckim, zaznacza się w Bawarii przesilenie na stanowisku prezydenta gabinetu. Obecny prezydent, hr. Lerchenfeld, ma ustąpić podobno głównie z powodu opozycji skrajnych nacjonalistów.

BERLIN 26 (AW) W prasie niemieckiej wszystkich odcieni, nawet nacjonalistycznej, mnożą się w ostatnich dniach głosy protestu przeciwko wyrokowi bawarskiego sądu ludowego w sprawie dziennikarzy Herrbacha i Lempkego skazanych na 10 do 15 lat więzienia.

Cała prasa niemiecka jednogłośnie podkreśla, że bez względu na osoby i kwalifikacje dziennikarzy wyrok taki uniemożliwia wszelką służbę informacyjną prasy i gwałci zagwa-

rantowaną przez konstytucję wolność prasy. W kołach prawniczych oświadczają ponadto, że wyrok z punktu widzenia karnego jest niedopuszczalny, albowiem informacje o „Orgeschach“ i „Einwohnerwehrach“, t.j. organizacjach prawnie zakazanych, nie mogą być karane, jako zdrada stanu. Podobno również niemiecki związek dziennikarzy, jakoteż klub dziennikarzy zagranicznych w Berlinie, nosi się z zamiarem wniesienia protestu przeciwko temu wyrokowi.

Dzisiaj „Münchener Neueste Nachrichten“ zamieszcza oświadczenie bawarskich sfer prawniczych, w którym sędziowie bawarscy zaznaczają, że nie pozwolą na uzależnienie się od jakiegokolwiek kierunku politycznego i nie myślą pozwolić na wyzbycie się tej niezależności dla dobra jakiegokolwiek partji.

W wyborach kowieńskich Polacy zwyciężyli.

OTRZYMALI ONI ZNACZNĄ WIĘKSZOŚĆ GŁOSÓW.

KOWNO 26.10 (AW) Ostateczny rezultat wyborów w Kownie przedstawia się następująco: najwięcej głosów otrzymała lista Nr.1 (komunistyczna) 5031, dalej lista Nr. 14 (Polskie Centr. Kom. Wyborczego) — 4435 gł. z kolei lista Nr. 9 (Socjalnych demokratów) — 3905, lista Nr. 13 (sjonistów żydowskich) — 3367 gł., lista Nr. 18 (Robotników i włościan

polaków) — 2781 głosów. Pozostałe listy uzyskały drobne większości głosów, nie przekraczające w każdym razie 2000. W ten sposób zablokowane listy polskie otrzymały w Kownie 7216 głosów, zablokowane listy żydowskie — 4885 głosów, lista niemiecka 1480, rosyjsko-białoruska — 668 głosów. Lista partji rządowej (Ch.D.) otrzymała zaledwie 1692 głosy.

TELEFONEM Z WARSZAWY

REMONT GMACHU SEJMU.

*) Niezależnie od przebudowy gmachu dla Senatu, rozpoczęto remont gmachu Sejmuwego. Niektóre zbyt obszerne sale zostaną podzielone, celem uzyskania większej ilości sal klubowych. Remont potrwa około 3 tygodni.

GMACHY DLA URZĘDÓW SKARBOWYCH.

*) W roku przyszłym ma być rozpoczęta budowa czterech gmachów dla urzędów skarbowych w Warszawie. Powiększenie w ten sposób ilości biur przyczyni się bardzo do przyspieszenia ściągania podatków, gdyż obecnie z powodu braku lokali, urzędy skarbowe nie mogą należycie funkcjonować. (4)

Z COŁEJ POLSKI.

Preliminarz budżetowy na 1923 r.

WARSZAWA 26.10 (AW) Dnia 23 b. m. w departamencie budżetowym ministerstwa skarbu odbyła się konferencja w sprawie redakcji preliminarza budżetowego na rok 1923 oraz wprowadzenia do niego pewnych zasad, któreby umożliwiły w dzisiejszych chwiejnych stosunkach walutowych, ułożenie budżetu jak najbardziej zbliżonego do rzeczywistości. W pierwszym rządzie poruszona została sprawa, jak preliminować dodatki osobowe. Po wyczerpującej dyskusji zgodzono się, iż za podstawę obliczeń należy wziąć płacę funkcjonariuszy państwowych w październiku r. b. (4)

O utopieniu 6 żydów.

LUBLIN 26 wł. Głośny trwający od wódch dni, proces o utopienie sześciu żydów w Lublinie skończył się wczoraj wyrokiem, uwalniającym kpt. Sadekowskiego. Przewódni sąłowy i zeznania świadków wykazały niezbicie, że kpt. Sadekowski, człowiek o nieskalanej przeszłości, kawaler Orderu Wirtuti Militari i kilku innych odznaczeń, znieawidzony był przez żydów, za mieszkujących Iranę i okolice, gdyż swą gorliwą służbą i bezwzględnością obowiązkowości przeszkadzał im w szmuglu. Z zeznań świadków wynika, że cała wersja o utopieniu sześciu żydów powstała wśród tamtejszych zawodowych szmuglerów i była powodem oskarżenia zaśluzonego oficera. (4)

Japończycy uczą się po polsku.

KRAKOW 26 (PAT) „Wiadomości Krakowskie“ donoszą: W Krakowie bawi p. Susuki młody Japończyk, wysłany na 6 lat do Polski przez rząd japoński w celu zapoznania się ze stosunkami w Polsce, poczem poświęci się on karierze dyplomatycznej. Ambasada japońska w Warszawie przysłała go do Krakowa, gdzie nauczyć się ma języka polskiego, poczem zapisze się do szkoły nauk politycznych. (5)

Strajk zecerów trwa.

LWOW 25 (PAT) Strajk zecerów trwa w dalszym ciągu. Prawdopodobnie w niedzielę ukaże się pierwszy numer „Dziennika Wspólnego“. (4)

Niemieckie „informacje“.

WARSZAWA 26 (PAT) Mnożą się o ostatnich czasach w niemieckiej prasie wiadomości o rzekomem powstaniu w Małopolsce Wschodniej. Wiadomości te są w zupełności pozbawione wszelkich podstaw i nie odpowiadają prawdzie.

Z OSTATNIEJ CHWILI

AMERYKA ROZBRAJA SIĘ.

PARYZ 26 (PAT) „New York Herald“ donosi z Waszyngtonu, że (zaproszenie reprezentantów Ameryki środkowej na konferencję, która się ma odbyć dn. 12 grudnia, w sprawie rozbrojenia, ma na celu danie przykładu Europie. Fakt, że kraje zaproszone na konferencję nie posiadają marynarki, dowodzi, że dyskusja na konferencji dotyczyć będzie wyłącznie rozbrojenia na lądzie. (5)

NATYCHMIASTOWA KONTROLA FINANSÓW

PARYZ 26.10 (A. W.) Komisja reparacyjna odożyła 26 b. m. przed wyjazdem do Berlina półoficjalne posiedzenie, na którym przyjęła do wiadomości komisjonisowy plan delegacji belgijskiej, to znaczy propozycję za prowadzenia natychmiastowej kontroli nad Rzeszą i równocześnie wniosek o pozostawieniu sprawy moratorium w zawieszeniu do konferencji brukselskiej. (5)

Niefortunny grabarz.

Jak już doniosły nam telegramy ostatnich dni premier angielski Lloyd George, porzuca swoje stanowisko. —

Nie możemy twierdzić, aby zejście tego męża stanu z widowni politycznej, wywołało bardzo głęboki żal w Europie, a z wyjątkiem oczywiście Polski, gdzie jeżeli panuje smutek w tej materji to jedynie tylko z tego powodu, iż fakt ten, tak późno miał miejsce.

Nie będziemy tu określać postaci ani charakteru tego angielskiego wydania Machiawelli'ego, lub też roztkliwiać się jego pieczołowitą opieką, jaką otaczał nasz kraj — jest to zbyt dobrze znana wszystkim rodakom pieśń bez słów, którą się wysłuchiwało z zacisniętymi pięściami oraz modłami o dobrze zasłużony wypoczynek dla naszego przyjaciela. —

I cały szereg cierpień, niedomagań, wstrząsów, które przechodziło i jeszcze przechodzi nasza Ojczyzna, miało utajone swe źródło nad Tamizą, skąd rzucono pod nogi naszej odradzającej się Ojczyźnie tyle kamieni, obwinionych dyskretnie w dyplomatyczne noty i zapewnienia przyjaźni, iż śmiało można by nimi piekło wybrukować.

Czy to był najazd bolszewicki, czy to sprawa Litwy, Cieszyna, Śląska Górnego, Galicji Wschodniej lub Gdańska, wszędzie i zawsze mieliśmy możliwość obserwować, szlachetne wysiłki sternika Anglii, a zarazem niefortunnego grabarza Polski, który wszelkimi siłami starał się przycisnąć do ziemi, młode państwo rwące się do nowego życia.

I o ile dzisiaj nie mamy Gdańska — jemu to zawdzięczamy, wytrącenie nam Karwiny — jego jest robota, zaostrome stosunki z Litwą Kowieńska, Galicją Wschodnią, setki pomordowanych ofiar na Śląsku, we wszystkich tych zbrodniach oskarża historia naszego narodu w pierwszej linii rękę znikającego w pomroce dziejów ministra Wielkiej Brytanji.

Rezultatem tych manjackich zabiegów jednego z głównych filarów Łóz Wolnomularskich, jest dokładne uświadomienie społeczeństwa polskiego co do dwuznacznej roli Anglii, w stosunku do naszego kraju, oraz głębokie przeświadczenie, że jeżeli Anglicy staną kiedy do walki z poważnym przeciwnikiem, to mogą być pewni iż Polaków w swoim obozie nie znajda...

Przepaść, jaką wykopał ich b. premier, jest zbyt szeroka i głęboka, aby nasz naród mógł ją zasypać, zwłaszcza iż gorzkie doświadczenia ostatnich lat, dowodzą, iż może to i lepiej, że oprócz kanału la Manche, mamy i tego rodzaju przeszkodę moralnej natury.

Obecnie pozostała ustępującemu premierowi, jeszcze praca ogrodnicza, której oddaje się z zapalem, i na tej drodze sędziwy minister niewątpliwie zyska ogólne uznanie i powszechny szacunek.

A. S.

Kto rządzi Rosją.

Wysłany z Rosji słynny rosyjski publicysta i działacz polityczny Pieszechonow w rozmowie ze współpracownikiem paryskiego dziennika „Poslednija Nowosti“ w sposób następujący charakteryzuje władzę państwową w obecnej Rosji.

Sowieckiej władzy, jako władzy sowiecków, jako instytucji reprezentatywnych, sui

generis, w rzeczywistości zupełnie niema. To jest tylko dekowacja. Cała władza skoncentrowana jest nie w Cik'u (centralny komitet wykonaw. i Sownarkom'u (rada komisarzy ludowych) i tem bardziej nie w zjeździe rad, lecz w instytucjach partyjnych. Wyszarcza zaznaczyć, że, jeżeli w Sownarkom'ie naprzykład powstaje jakakolwiek kwestja, jeszcze nie rozpatrzona przez odnośną instytucję partyjną, to kwestja ta usuwa się z porządku dnia, a w razie pośpiechu posiedzenie Sownarkom'u przerywa się i wznawia się tylko po tem, jak kwestja ta zostanie omówiona w partyjnym „politbiuro“, polityczne biuro decyzje, którego są przyjmowane przez Sownarkom bez dyskusji. Więc trzeba mówić nie o sowieckiej władzy, lecz o władzy komunistycznej partji. — Obecnie niema w Rosji organizacji, która mogłaby spróbować walki z partją komunistyczną.

Dalej Pieszechonow powtarza znaną formułkę, że w razie raptownego upadku państwowej władzy w Rosji, niema partji, która by mogła przejąć tą władzę z rąk komunistów.

— Komunistyczna partja, — mówi dalej Pieszechonow — jest organizacją niezmiernie centralizowana i nadzwyczajnie dyscyplinowana. Cała władza skoncentrowana jest w reku bardzo nielicznej kunkki ludzi we wspomnianym wyżej „politbiuro“, które, jak opowia

dają, składa się z pięciu osób i jest czemś w rodzaju prezydium centralnego komitetu, są wykonywane bezwzględnie, jak przez wyższe instytucje państwowe, tak również i przez wszystkie organizacje partyjne. Wszelka opozycja wewnątrz partji tłumiona jest w sposób bezwzględny.

Nie trzeba zapominać, że po za organizacją partyjną egzystuje aparat państwowy dostatecznie różnorodny i rozgaleziony, sięgający aż dołu i pracujący naogół sprawnie. Posiada on jeszcze dużo wad, jednak bynajmniej, nie jest takim śmiesznym, jakim był w 1918—ym roku. Za pomocą tego aparatu komunistyczna partja ma możliwość rządzenia bez większych trudności olbrzymim krajem. Przy tych warunkach nikt nie próbuje zaprzeczać partji komunistycznej władzy.

Jednak w końcu wywiadu Pieszechonow konstatuje, że — „obecnie warunki życia liczonej masy sowieckich urzędników polepszyły się i usposobienie tej masy znacznie się zmieniło, zrobiło się więcej aktywne. — I ja nie będę zdziwiony, jeżeli nawet z tej masy zwykłe ludzi najwięcej pokornych, dadzą się słyszeć głośnie protesty. To samo, prawdopodobnie, daje się zauważyć w masie robotników, a poczęści i włościan. Możliwe są strajki i inne masowe protesty, oczywiście, przede wszystkim na tle ekonomicznym. Polp

„Śmiałość“ odezwy Centrum.

„Centrum polskie“, które w odezwach swoich przypomina wciąż, że na czele tego listy kandydatów stoi aż dwóch byłych prezydentów rady ministrów, zapewnia wciąż, że:

„uniknąć będzie walki osobistej i nienawistnego odnoszenia się do przeciwników, których będzie się starało nie pokonać, lecz przekonać“.

Słowa powyższe czytamy między innymi w ostatnim numerze tygodnika ludowego tego stronnictwa. W jednocześnie zaś drukowanej innej odezwie znajdujemy ustęp taki:

„...Podczas ciężkiej okupacji przewódcy Centrum byli z ludem w Polsce, przewódcy zaś prawicy zażywali spokoju zagranicą...“

Zestawienie dwóch wymienionych ustępów daje redaktorowi Strońskiemu pole do ciętych uwag w „Rzeczypospolitej“ o słodyczy, przepelniającej serca centrowców i o ich sposobie przekonywania przeciwników. Ważniejszym jest jednak przypomnienie przez p. Strońskiego realnych faktów:

„W owych chwilach ciężkiej okupacji błysnęła nagle jasno uchwała wersalska rządów Anglii, Francji i Włoch z dnia 3 czerwca 1918

r. o stworzeniu zjednoczonego i niepodległego Państwa Polskiego z dostępem do morza.

Ci, którzy ją w żmudnej pracy przygotowali, to są właśnie ci wygodnicy, zażywający spokoju zagranicą.

A tymczasem przewódca obecnego Centrum, p. Antoni Ponikowski, był członkiem rządu w okupacji, który dnia 13 czerwca 1918 r. postanowił napiętnować przewrotne mocarstwa zachodnie, zestawiając pogardliwie i sztydlerczo ich obietnice z obietnicami caratu.

...Z kim zatem byli? Z ludem polskim, czy, jak, zalecał p. Ponikowski, we współpracy z mocarstwami centralnymi? Czy lud polski ztorzczył uchwałę państw zachodnich o wskrzeszeniu niepodległej i zjednoczonej Polski, jak ci, którzy temi ztorzczeniami służyli Niemcom i sztydli z Francji, Anglii i Włoch w czasie najfiarniejszego i rozstrzygającego krwawienia ich żołnierza za naszą także sprawę, dla której owi nasi wygodnicy zagraniczni tworzyli też wówczas nasze wojsko Hallera po stronie Sprzymierzonych?

Dużej, zaprawdę, trzeba śmiałości dla takiego... przekonywania przeciwników“ (2)

Jak ludowcy poraśli w pierze.

Przywódcy naszego ludu w bardzo krótkim czasie porobili ogromne majątki. „Gazeta Poranna“ na podstawie świeżo otrzymanych wiadomości, dorzuca, kilka szczegółów, odnoszących się do osoby p. Stapińskiego, a także osławionego p. Bryla.

Otóż p. Stapiński jest współwłaścicielem zakładu kąpielowego Żegiestów, dóbr Wysowa, całej masy terenów natiowych, od chłopów za

branych za psie pieniądze.

P. Bryl znowu jest jednym z głównych udziałowców, razem z p. Witosem, w „Spółce agrarno osadniczej we Lwowie“, ul. Halicka 21, której wszyscy dyrektorowie już zdołali pokupować dobra (Sfianak, Paryiak, Bryl, Witos) — chłopci nazywają tę spółkę spółką agrarno-rozbójniczą. (1)

Kronika zagraniczna

Losy rodziny eks-cesarza Katoła.

(x) Eks-cesarzowa Zyta, przebywająca obecnie z całą rodziną w Hszonji, zwróciła się do rządu austriackiego z prośbą o zezwolenie jej na zamieszkanie w Austrii. Zyta motywuje swoją prośbę brakiem środków materialnych i chęcią dać swoim dzieciom czyste austriackie wychowanie. W końcu eks-cesarzowa dodaje, że dzieci jej nie popełniły żadnego takiego przestępstwa, za które mogłyby być ka-

strowane z Austrii. Koła kompetentne przepowiadają, że rząd da odpowiedź odmowną. Analogiczne podanie Zyta przesłała do rządu węgierskiego, gdzie prośbę jej popierają legitymisci. (Polp.) (12)

W przededniu walk w Chinach.

(x) Korespondent „Daily Telegr.“ donosi z Pekinu, że Czancselin formuje w Mandżurji nowe oddziały wojskowe. (Polp.) (12)

W MARGINIE.

Sprytny Moryc.

Dwaj bardzo solidni kupcy walutowi Abram Pistolet i Moryc Ganco omade prowadzili wspólnie handel, razem jeżdżąc za interesami. To też kiedy pewnego razu jechali szosą, na żydowskiej bryce, do jakiegoś miasteczka napadli ich bandyci.

Kupcy nie stawiali oporu. Oddali całe za sobą najrozmaitsze waluty dziękując Bogu, że życie swe unoszą. Kiedy już mieli swobodnie ruszyć w drogę raptem Moryc coś sobie przypomniał i drząc ze strachu wrócił się do bandyty, w posiadaniu którego były ich portfele.

„Szanowny panie bandyt, jasnie panu wszystkim jedno, w którym portfelu jaka waluta leży, niech mi szanowna osoba na chwilę pożyczyci mój portfel.“

Zaciekawiony bandyta nie obawiając się niczego podał Morycowi jego portfel a wiedząc Moryc wyjął z niego 40 dolarów i podając je Abramowi rzekł.

„Nu, Abram zwracam ci przy świadkach czterdzieści dolarów, któreś mi wczoraj pożyczył. Teraz jesteś mi kwita.“

Bandyta zabrawszy portfel i dolary Abrama na spiesznie się oddalił. (1)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Otrzymała manifestacja młodzieży akademickiej.

(K) 24 bm. odbył się w Krakowie wiec młodzieży akademickiej w sprawie numerus clausus. Wiec ten był największym od czasów zawarcia pokoju. Przybyło nań przeszło 2,000 młodzieży. Kuratora senatu prof. Emila Godlewskiego powitano burzliwą owacją. Do prezydium weszli pp. Kirkor, Rząca i Juchnowiczówna. Wiec zagaił p. Bielecki, a referat wygłosił p. Stahl ze Lwowa. Rezolucję, żądającą numerus clausus na wydziale filozoficznym i prawniczym uchwalono niemal jednomyślnie, wbrew głosom grupy żydowskich studentów i socjalistycznej opozycji. Wybrano komitet wykonawczy. Po wiecu uformował się pochód, który przeszedł ulicami miasta pod pomnik Mickiewicza, witany po drodze przez publiczność okrzykami i oklaskami: „Niech żyje naródowy Kraków“. Pod pomnikiem przemówił przedstawiciel młodzieży warszawskiej, poczem pochód wśród śpiewów „Roty“ rozwiązało. Wiec uczynił w całym mieście duże wrażenie.

W środę udała się delegacja młodzieży do redakcji „Naprzodu“, z żądaniem prawdziwego przedstawienia przebiegu wiecu, wobec

tego, że dziennik ten w sposób perfidny i z gruntu fałszywy podał wiadomości o bójkach i awanturach, jakie rzekomo w czasie tego wiecu miały się odbywać.

Stwierdzić należy, że wiec ten był niewidzianym dotychczas w Krakowie zwycięstwem młodzieży narodowej. (7)

Skazanie Okonia.

(K) Sąd biskupi o. ł. w Przemyślu, któremu podlega b. ks. Okoń, po procesie karnym wydał na b. ks. Eugenjusza Okonia wyrok, dnia 22 września b. r.

Eugenjusz Okoń pozbawiony prawa noszenia sukni duchownej, obojczyka duch. i tonury z powodu udowodnionego niemoralnego trybu życia od lat wielu, z powodu podburzenia ludności do czynów nielegalnych, oraz nieposłuszeństwa władzy duchownej.

Wyrok ten Ordynariat biskupi w Przemyślu zaproponował i przesłał skazanemu do Radomyśla pismem z dnia 30 września r. b.

Tem samem został E. Okoń pozbawiony praw, przywilejów stanu duchownego, tytułu i przywrócony do stanu świeckiego. (7)

Wyjazd lekarzy polskich na studia zagranicą.

(K) Celem ujednostajnienia akcji higieniczno-sanitarnej Liga Narodów z fundacji Rockfellera przeznaczyła odpowiednie kwoty na kształcenie i studia lekarzy w różnych państwach. W ciągu trzech lat, począwszy od roku bieżącego kraje wymieniane będą 4 razy do roku swoich lekarzy.

Obecnie ze strony Polski udali się do Brukseli z ministerium zdrowia publicznego dr. Polak, dr. Le Brun, dr. Trenkner; ze strony Warszawy — dr. Bogucki. Wszyscy ci lekarze po wysłuchaniu wykładów w Brukseli, udali się do Włoch, gdzie otrzymają przydziały sanitarne w większych miastach.

W dniu 9 listopada przybywają do Polski również w celach studjów 4 lekarze włoscy. (7)

Likwidacja bandy Góralskiego.

(K) Aresztowany w zeszłym tygodniu w Koluszkach, długo poszukiwany przez policję herszt groźnej organizacji bandyckiej, Góralski przewieziony został pierwotnie do Brzezina, skąd odesłano go do więzienia do Łodzi.

Góralski oddany został pod sąd doraźny w Łodzi.

Kochanka Góralskiego, Emilja Maruszczyk, która jak wiadomo, usiłowała odebrać sobie życie w dniu aresztowania Góralskiego przed komendą policji w Brzezinach, ciężko ranna odwieziona została do szpitala w Brzezinach. Pomimo natychmiastowej pomocy lekarskiej Maruszczykówna zmarła po upływie

kilku godzin.

Z udzielonych przy przesłuchaniu wyjaśnień Góralskiego okazuje się, że jego organizacja bandycka składała się z 15 uczestników, których większość obecnie znajduje się już pod kluczem, reszta zaś prawdopodobnie rychło wyłapaną zostanie przez zmobilizowane komendy policyjne pow. skierniewickiego, brzezińskiego i rawskiego, w których to powiatach organizacja ta przeważnie grasowała.

Pokazuje się, że również uczestnicy bandy Góralskiego grasowali w obrębie pow. grójeckiego.

Tutaj na skutek zarządzeń komendanta policji województwa warszawskiego inspektora Tomanowskiego zdołano schwycić w Błęchowie (pow. grójecki) jednego z najmniebezpieczniejszych pomocników Góralskiego, niejakiego Jana Parjaszewskiego vel Marciniaka.

Parjaszewski, który podczas aresztowania ostrzeliwał się policji, został ranny w głowę i odwieziony został do Grójca, gdzie go umieszczono w więzieniu.

Parjaszewski który ostatnio utworzył samostanną organizację bandycką trzymającą w terrorze ludność pow. grójeckiego oddany zostanie pod sąd doraźny w Warszawie. (7)

Prześladowania Czeskie.

(K) Z rozporządzenia starosty w czeskim Cieszynie, szkołę polską w Żukowie, posiadającą jedyną salę szkolną oddano na użytek szkoły czeskiej, nakazując odbywanie nauki przez pół dnia po czesku, a pół po polsku. Matki dzieci polskich, dowiedziawszy się o ten zebrały się przed gmachem szkolnym, w dniu w którym miały się rozpocząć lekcje czeskie, aby nie dopuścić dzieci czeskich do szkoły. Rozpędzono je przy pomocy żandarmerji i wszystkim wytoczono dochodzenia karne o wywoływanie rozruchów. (8)

Przyszła Kręjska.

Jak pamiętamy, przed plebiscytem na Górnym Śląsku Niemcy reklamowali niemiernie przez dodawanie do każdego przedmiotu u nich kupionego pewnej ilości marek polskich, jako — rzekomo — bezwartościowych.

Obecnie donoszą z Amsterdamu, że na głównej ulicy tego miasta, Ca'var Straat, widnieje w oknie sklepu wyróbów tytoniowych kartka z napisem:

„Kto kupi towarów za guldena, ten otrzyma w dodatku banknot pięćdziesięciomarkowy.“

Oczywiście niemiecki.

Dokoła kartki wisi mnóstwo tych banknotów,

A więc — kto dołki pod kim kopie... 6

ANTONI LANGE

(3)

Nowe mieszkanie.

Tak mówiłem i przyglądałem się twarzom tych dwu najukochańszych istot: były takie, jak w chwili, gdy opuszczały ziemię, ale tak jakoś zblękitniały, tak zesrebrniały, jakby się zmieniły w postacie wiekuste, a wszystkie ślady trosk ziemskich i nędz goryczy — zniknęły z ich oblicza, które jaśniało pogodą empiryjską. Całe życie moje od kolebki do grobu jak w błyskawicy przesunęło się teraz przed moim okiem — i zaczynałem rozumieć istotne znaczenie każdego momentu. One to — te dwie kobiety — widma czy anioły, opowiadały życie moje w sposób zgoła odmienny niż mi się to zdawało dotychczas. Nie podobna mi choć doskonale pamiętam — rozmowy ich powtórzyć: była to raczej muzyka, niż słowa, raczej śpiewanie; jakby ciągle w różnych warstwach snuła się melodia starej pieśni o tarasach.

W czarodziejskim byłem świecie; czas

niby to płynął bez końca, a przecież stał w miejscu i była ciągle ta sama chwila. Zrozumiałem w końcu, że to kraina umarłych, bo choć sam bezwiednie ciągle o tym myślałem i mówiłem, ale nie mogłem zdać sobie sprawy ze stosunku mojego do tej nowej rzeczywistości. Rozumiałem, że to kraina umarłych, ale że ja jestem żywy i obie umarłe kobiety, moja matka i żona, którą po roku pożycia utraciłem, wiedziały, że ja nie umarłem ale że ja jestem żywy, a one nie żyją. Rozumiały też moją niższość wobec siebie, jak ja rozumiałem ich wyższość.

Bezwarunkowo stały one na bardzo świeżym punkcie rozwoju ducha niż ja, grubo-materiałna istota ziemska. Anielskość, którą miały już na ziemi, tu rozwinęła się w pełni.

Uderzało mnie tylko i mile zarazem, i przykro, że przy całej różnicy, świat ten jest dziwnie podobny do naszego. W moim wyobrażeniu na tym świecie miały być jakieś w złotych mgławicach pływające wyspy, z eterów uplecione, gdzie żyją ludzie zgoła sobie niepodobni, w nadziemską, nadmateriałną przekształceni postać. Tymczasem tu...

Oto zaś jak Maria rzecz mi tłumaczyła.

— Nie jeden jest świat, ale tysiące i właściwie człowiek żyje w różnych światach jednocześnie, ale zamknąć się musi w jednym aby spełnić swoje przeznaczenie. Abyś mógł nas zobaczyć, musiałyśmy przyjąć postać oku twojemu dostępną, a wraz z nami zmieniło się i całe otoczenie. Dla tego zeszyliśmy o pewną ilość stopni niżej naszego punktu na kole bytu. Wy życie jest częścią bytu, a my całością. Nie sądź, że jesteśmy gdzieś daleko. Przebywamy koło ciebie, w tobie samym. Przestrzeń istnieje tylko dla oka ziemskiego. Oko waszego ducha leży na wielkim kole nieskończoności, ale widzi tylko jeden stopień raczej jedną jego minutę, jedną sekundę, a tych stopni jest — mówiąc po ziemsku — trzysta sześćdziesiąt. Teraz oblicz, ile minut, ile sekund. Otóż twoje oko przesunęło się o kilka stopni i zobaczyłeś świat nieco inaczej niż on ci się zwykle przedstawia; ale w istocie swojej jest on jeszcze innym, niż go widzisz teraz, i my wyglądamy jeszcze inaczej, niż ci się teraz przedstawiamy, ale nie mógłbyś nas w tej istotnej formie zobaczyć. Rozumiesz?

(dok. nast.)

ZYGZAKI.

Szalbierstwa przywykłe.

Przywykli do brudnych metod walk partyjnych socjaliści, nie cofają się w kampanii przedwyborczej przed stosowaniem zwykłego szalbierstwa. Oto rozrzucają oni kartki głosowania z nr. 8, opatrzone wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej, chcąc, by głosy, temi karikami oddane, zostały uważane w myśli ustawy, głoszącej, że kartka głosowania nie może zawierać żadnych napisów czy rycin, a tylko nr. listy.

Należy ostrzedz wszystkich przed szalbierczymi podstępami P. P. S., podkreślając konieczność jaknajszerszego uświadomienia o nich otoczenia i ogółu wyborców. (2)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś, Piątek 27 października Sabyń P. M.

Wschód słońca o 7 m 13
Zachód o 5 m 22

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Krag interesów“ (dla zrzecz. i intel.)
Teatr „Scala“ (Cegielniana 13)
Filharmonja (Dzielną 20)
„Casino“ (Piotrkowska 67)
Dr. Mabuze serja III
„Luna“ (Przejazd 1)
„Korowód śmierci“
„Odeon“ (Przejazd 9)
„Robinson Kruzo“ serja III
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„U progu hańby“
„Nowe“ (Piotrkowska róg Główna)
„Wstrzymaj konie“

— Kalendarzyk historyczny.

1433. Zgon w księża litewskiego Witolda w Trokach.

Wiadomości bieżące

— Zaciąg ochotników.

W myśl rozporządzeń ministra Spraw Wojskowych odbędzie się od 1 listopada począwszy zaciąg ochotniczy do wszystkich niemal rodzajów służby wojskowej a zwłaszcza artylerii jazdy.

Zaciąg ochotniczy obejmuje mężczyzn, którzy a) urodzili się w latach 1904, 1903, 1902, b) należą do roczników starszych, nie ukończyli jednak 28 lat życia i w wojsku stalem z jakichkolwiek powodów nie służyli i odbywać się będzie w poszczególnych P. K. U., do których ochotnicy zgłaszać się winni celem rejestracji. Termin zgłoszeń upływa 10 listopada tr. Przy rejestracji ochotników przysługuje prawo swobodnego wyboru rodzaju broni. Służba Ochotnicza roczników 1902—1904 zostanie wliczona ochotnikom do ogólnej ilości miesięcy obowiązkowej służby wojskowej. (8)

— O oddział P. K. O. w Łodzi.

b) Ostatnio P. K. O. w Warszawie postanowiła otworzyć oddział w Katowicach. Ponieważ dotychczas w Łodzi oddział P. K. O. niema, przemysłowcy tutajsi żądają interwenjować w tej sprawie, gdyż bez miejscowego oddziału P. K. O. tutejsze instytucje handlowe i przemysłowe nie mogą korzystać z usług tej kasy, gdyż przelewy funduszy przy pomocy Warszawy ponoszą ją kasa dłu czasu. (5)

— Świadczenia pochodzenia materiałów.

b) Krajowy związek przemysłu włókienniczego został upoważniony przez ministerstwo przemysłu i handlu do wydawania świadectw pochodzenia materiałów. Ministerstwo

zawiadomiło o tem również i rząd francuski. 5

— Uzdrowisko „Wielka Wieś — Hallerowo.

Z inicjatywy generała broni Józefa Hallera i p. Aleksandra Andrzejewskiego dyrektora Powszechnego Tow. Handlowego w Warszawie powstał projekt utworzenia na terenach w Wielkiej Wsi na Wybrzeżu Wielkiego Morza uzdrowisko — letnisko o charakterze europejskim.

W tym celu tworzy się specjalnie Towarzystwo, które wytknęło sobie za zadanie: rozplanowanie dwustomorgowych nadbrzeżnych terenów, wytknięcie ulic, parcelacje na place, budowę willi oraz kąpieliska, a w następstwie budowę kanalizacji, elektryczności oraz wielkiego hotelu nad brzegiem dużego morza est.

Komitet organizacyjny tego nadbrzeża cenowego i naler dowódczego przedsięwzięcia tworzy: generał broni Józef Haller, dyrektor Aleksander Andrzejewski i ziemianin Leon Toruński.

Osoby zainteresowane mogą otrzymać wyrozumiałe wiadomości u p. Aleksandra Andrzejewskiego w Warszawie, Świętokrzyska 2 tel. 146—84. (8)

— Zakaz sprzedaży alkoholu.

1) Rozporządzeniem pana Wojewody od dnia 31 października r. b. godz. 15 do dnia 6 listopada r. b. godz. 20 włącznie i od 10 listopada r. b. godz. 15 do dnia 13 listopada r. b. godz. 10 włącznie surowo zakazuje się podaż, sprzedaż, i spożywanie napojów alkoholowych winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia po wyżej określonych dniach i porach ulegną surowej karze: grzywny do 100 tysięcy mk. lub karze aresztu do 3 miesięcy oraz odebraniu koncesji na sprzedaż lub wyszynk napojów alkoholowych. (2)

— Kandydaci na lekarzy wojskowych.

Szef departamentu VII-go (sanitarnego) min. spraw. wojsk. zawiadamia maturzystów, jak również słuchaczy I-go kursu uniwersytetów polskich, którzy chcieliby się poświęcić zawodowi lekarzy wojskowych, iż w roku bieżącym akademickim 1922/23 wojskowa szkoła sanitarna (Warszawa, szpital Ujazdowski) przyjmie 50 kandydatów, którzy na koszt skarbu będą odbywali studia ogólno-medyczne na Wydziale lekarskim uniwersytetu warszawskiego. Kandydaci podlegają przegładowi lekarskiemu, który dla słuchaczy uniwersytetu warszawskiego zacznie się d. 25 października, zaś dla słuchaczy innych uniwersytetów, a również maturzystów, którzy do uniwersytetu jeszcze nie wstąpili, odbędzie się d. 8 listopada, o godz. 9 rano w lokalu szkoły.

Warunki przyjęcia do wojskowej szkoły sanitarnej znajdują się w kancelariach uniwersytetów: warszawskiego, poznańskiego, lubelskiego, lwowskiego, krakowskiego i wileńskiego. (2)

— Kursy ogrodniczo-pszczelniczy.

Wydział ogrodniczy C. T. R. organizuje kurs ogrodniczo-pszczelniczy. Program kursu jest następujący: warzywnictwo, drzewa i krzewy owocowe, kwaciarstwo, ogrodnictwo ozdobne, przyroda pszczół, celocznia gospodarka w pasiece, ule i narzędzia pszczelnicze. Początek kursu w środę dnia 15 listopada, zakończenie 30 listopada. Wykłady odbywać się będą w lokalu Centralnego Tow. rolniczego w godzinach popołudniowych od 5 do 7 wieczorem. Blizszych informacji udziela biuro wydziału ogrodniczego C. T. R., Warszawa, Kopernika 30, IV piętro, pokój Nr. 14 i 15. (7)

— Wągiel dla pocztowców.

Ministerstwo poczt przystąpiło w Warszawie do realizacji danej przez rząd pocztowcom przyrzeczenia do ponownego i w zapobiegzenia się na zimę w węgiel. Ministerstwo poczt ustaliło wysokość depozytu węglowego w

ilości 1 tony na samotnego, a 2 tony dla rodzinnego pracownika; deputat mają otrzymać tylko etatowi pracownicy. Z powodu spóźnionej pory i niemożności zorganizowania dostawy węgla in natura dla pracowników prowincjonalnych, Ministerstwo uchwaliło w r. b. na razie ograniczyć się wydaniem wszystkim pracownikom ekwiwalentu w gotówce w wysokości 35000 mk. dla samotnego i 70000 dla żonatego z rozłożeniem spłaty na 4 lub 5 rat. Niezależnie, zanim przystąpiono do realizacji przyrzeczenia, ceny węgla poszły w górę i za wydaną gotówkę pocztowcy węgla nie nabędą w określonej ilości. (8)

— Nowe ceny w miejskich zakładach kąpielowych.

(1) Na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 5 października r. b. zostały zatwierdzone od dnia 15. 9 r. b. nowe opłaty w miejskich zakładach kąpielowych. a) za wannę I kl. mk. 400, b) za wannę II kl. mk. 300, c) bilet ulgowy, za wannę I kl. dla urzędników mk. 300, d) za kąpiel mk. 100, e) za ręcznik mk. 60, f) za przescieradło mk. 100. (4)

Wypadki i kradzieże.

— Pod wolantem.

(1) Przy ul. Wólczańskiej na przechodzącej przez jezdnię Kuchcik Józef zam. przy ul. Karola 14 nalechał wolant powożony przez woźnicę Zwołńskiego Wawrzyńca zam. przy Rzgowskiej 83. Kuchcik uległa ogólnemu obrażeniu ciała. Wezwane pogotowie ratunkowe udzieliło nieszczęśliwej pomocy lekarskiej. (7)

— Awanturnicy synek.

(1) Za pobicie swych rodziców i brata oraz za wybicie szyb w oknach i potłuczenie mebli został aresztowany i przesłany do dyspozycji sędziego śledczego IV rewiru, Brunstein Michał, zam. przy ul. Cegielnianej 19. (lot) (7)

— Ujęcie złodzieja.

Posterunkowy 8 komisariatu Kacperski ujął złodzieja który okradł sklep galanteryjny przy ul. Głównej 67, gdzie zrabował dwa worki galanterii które podczas ucieczki, będąc ściganym porzucił w parku Szajblera, Złodzieja od prowadzono do 11 komisariatu policji, gdzie ustalono iż jest on Kasprowski posełkiwany przez urząd prokurorski w Łodzi, dla odsiedzenia 3-ech lat więzienia za kradzież. (4)

— Z rusztowania.

b) Przy budowie rampy na stacji Łódź-Kaliska spadł z rusztowania 11 letni Wojciech Waczk, który uległ potłuczeniu całego ciała. Pierwszej pomocy udzielił mu telegraf kolejowy. (5)

— Defraudacja.

1) Przy ul. Zachodniej 63 w firmie Tow. Transp. „Rapid“ praktykant biurowy Judeman Henryk sprzeniewierzył 882775 mk. i zbiegł. (2)

— Pożary.

b) Wczoraj o godz. 6-ej rano wybuchł pożar w szuszarzni fabryki przy ul. Kilińskiego 16. Pożar został ugaszony przez 1-szy oddział straży ogniowej.

Przy ul. Szosa Pabianicka 55 w komórce należącej do antecarza Antoniewicza z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar, gdzie zapaliła się nagromadzona słoma. Ogień został ugaszony przez domowników przed przybyciem straży ogniowej. (5)

— Kradzieże.

b) Na ulicy Zgierskiej obok parku Julianów niezłapani sprawcy skradli z kosza stołowego na wozie różną galanterię wartości miliona mk., własność niejakiemu Franciszki Majdy.

Z podwórza posesji Krystiana Pynno przy ul. Podleśnej 17 został skradziony pies rasowy wartości 250 tysięcy mk. o kradzież powyższą poszkodowany podejrzewa Naszadza Lizio, zam. przy ul. Wacho-dniej 63.

Z mieszkania Józefa Sławskiego zam. przy ul. Traugutta 10, utuczani sprawcy za pomocą włamań skradli różnych rzeczy wartości 500 000 mk. (5)

Przy ul. Główniej 67 do sklepu Zylinderberg Chai za pomocą włamania dostało się kilku rabusiów którzy skradli różnych rzeczy wartości 600 tys. mk. Jednego ze sprawców kradzieży, który usiłował zbiec schwytano na Wodnym Rynku. Po przeprowadzeniu dochodzenia ustalono iż jest to oddawna poszukiwany przez Urząd Prokuratorski w Łodzi dla odsiedzenia 3 lat więzienia za kradzież Kacprowski Kazimierz którego osadzono w więzieniu. (2)

Przy ul. Traugutta 10 z mieszkania Sławskiego Józefa nieznanymi sprawcami skradli różnych rzeczy wartości 500 tysięcy mk.

Teatr i muzyka

— Krakowska Bagatela w Scali.

W niedzielę, dnia 29 b. m. odbędą się w „Scali“ 2 występy artystów Krakowskiej Bagateli p. A. Wegierki i M. Malickiej w 3 akt. kom. Nicodemiego „Swit, dzień i noc“. (7)

— Teatr Miejski

Dzisiaj, w piątek Teatr Miejski daje dla zrzeczeń i intelig. (po raz ostatni arcywesołą kom. J. Bonarente p. t. „Krag interesów“. Premierowa obsada.

W sobotę o g. 8 i pół, po poł., dla młodej dziewczyny dana będzie kom. J. Korzeniowskiego „Wasy i peruka“, wiecz. o g. 8. 15 (punkt.) „Peer Gynt“ H. Ibsena z p. k. Adwentowiczem w roli tytułowej.

Orkiestra symfoniczna. (3)

Z sądów

— Sprawa p. dr. Stupnickiego.

b) W dniu wczorajszym w sądzie pokoju rozważaną była sprawa między wice-prezydentem miasta dr. Stupnickim, a zastępcą wojewody radcą Łyszkowskim. Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu sprawy podamy w dniu jutrzejszym. (5)

Skrzynka do listów.

Szanowny panie Redaktorze!

W nadchodzącą niedzielę w mającym się odbyć pochodzie „czternastki“, mają wzięść udział wszystkie cechy, wraz z sztandarami cechowymi. Jako stary rzemieślnik łódzki i długoletni członek Resursy Rzemieślniczej, uważam za obowiązek przeciwko temu zaprotestować.

Sztandary bowiem cechowe, używane były dotychczas ku uświetnieniu uroczystości religijnych i ogólnonarodowych, lecz nigdy do celów agitacyjnych.

W dniu 25 b. m. na zebraniu mistrzów tapicerskich, dla wyżej podanych powodów, uchwalono ze sztandarem cechu tapicerów w pochodzie nie brać udziału. Sądzę, że i inni pp. cechowi, podzielią moje zapatrywanie i sztandary cechowe z pochodu wyłączą. Przy niniejszym łączę wyrazy szacunku i poważania.

Feliks Drozdowski

Kronika wyborcza

DOKOŁA WYBORÓW.

(w) Okręgowa komisja 14-ta zakończyła pracę nad uzgodnieniem i zatwierdzeniem spisów wyborców. Spisy te zostaną przesłane za pośrednictwem starostw i naczelników gmin do poszczególnych komisji obwodowych. Wraz ze spisami komisje obwodowe otrzymają druki wyborcze, jako to: karty obliczeniowe, protokoły czynności i t. p. oraz koperty w różnej ilości, stosownie do liczby wyborców. Listy kandydackie do sejmiku i senatu oraz wykazy tabelaryczne list i pełnomocników zostały już przesłane do starostw.

Wedle oświadczenia piśmiennego posła Szpikermana, nadesłanego do komisji okręgowej, tenże nie rezygnował z kandydatury swo-

jej do senatu, przyczem wyjaśnił, iż pełnomocnik listy wprowadził w błąd komisję podając zawiadomienie o rezygnacji jego.

Reklamacji na decyzję komisji obwodowych w sprawie nie wpisania na listy wyborców, ogółem wpłynęło do komisji okręgowej 6. Tak mała liczba tłumaczy się zarówno dokładnym sporządzeniem spisów jak słabym sprawdzaniem w komisjach. (4)

Z bibliografii.

— Spis gazet i czasopism.

Ukazał się wydany nakładem biura ogłoszeń I. Pietraszka „Spis gazet i Czasopism Rzp. P.“

Przejrzystość układu, pracowitość w wy-czerpaniu materiału i dokładność w informowaniu czytelnika, to zalety tego wydawnictwa potrzebnego nie tylko fachowcom, więc dziennikarzom i literatom, nadto kupcom i przemysłowcom, ale i najszerzej publiczności. Toteż wróżyć można temu pożytecznemu przewodnikowi po prasie polskiej, że rozejdzie się szybko i spełni dzielnie swoje zadanie. (2)

Kto się troszczy o los inwalidów.

Na wiecu Ch. Zw. Jed. Nar. odbytym dn. 23 b. m. w Domu Ludowym, odpowiadając na interpelację w sprawie opieki nad inwalidami objaśnił poseł Gdyk (ch. dem.) że gdy sora wa ta poruszona została na konwencie seniorów, wobec oświadczenia rządu iż na siebie wziąć nie może z braku funduszy, złożył poseł Gdyk w imieniu Chr. Nar. Str. Pracy wniosek opodatkowania biletów kolejowych, teatralnych, kinematograficznych, i t. p. rozrywki specjalnym, chociażby minimalnym podatkiem na rzecz inwalidów.

W imieniu P.P.S. pos. Diamant oświadczył się przeciwko wnioskowi albowiem „u nas już wszystko jest strasznie opodatkowane, — nie dziwimy się temu wobec tego że jak każdemu wiadomo, dzisiaj przeważnie tylko żydzi podróżują i zapełniają kinematografy — inwalidów żydowskich zaś prawie niema. Oto roboiniku polski owoce żydowskiego socjalistycznego działania i o losie robotnika—inwalidy decydują żydzi—paskarze. (1)

Ze świata.

TRUMNA PODARKIEM.

§ Komużby u nas przyszło do głowy ofiarować bliźniemu w podarunku trumnę? A gdyby znalazł się człowiek tak bezczelny, to obdarowany prezentem tak ponurym, uczułby się bez wątpienia obrażonym śmiertelnie.

Istnieje wszakże krajina, w której podarek ten przyjmowany jest jako dowód wielkiej u-przejmości.

Krajną tą jest Annam. W chatach annamitów nieboszczycy zajmują tyleż miejsc co żywi. Najuboższa „cainka“ (chata) posiada ołtarzyki, poświęcone pamięci przodków, a przed tołtarzykami temi tłą się wiecznie patyczki nasycone wonnościami. Annamita nie obawia się goła śmierci i już za życia nie tylko troszczy się o honory, które składać mu będą po śmierci potomkowie, lecz także o trumnę, w której spocznie powłoka jego doczesna. Starannie więc dobiera sobie u handlarza trumien i stawia w domostwie swem trumnę z drzewa pole-rowanego, mająca być ostatnim jego miejscem spoczynku.

A jeżeli, nie zdoławszy jeszcze nabyć trumny starzec annamicki otrzyma ją od krewnych lub przyjaciół, to uważa podarek taki za cenną oznakę zyczliwości i cieszy się z niego. (4)

MUZEUM MASSENETA

§ Na początku października otwarte będzie w gmachu Opery paryskiej muzeum słynnego kompozytora francuskiego, Masseneta.

W muzeum tem umieszczonych będzie, między innymi, 78 tomów rękopisów Masseneta, obejmujących 25 jego utworów. Tylko dwa wielkie utwory nie znajdują miejsca w tym zbiorze, mianowicie rękopisy oper:

„Ma Grande Tante“ i „Don Cesar de Bazan“, które spłonęły podczas wielkiego pożaru Opery komicznej w 1887 r.

Poza tem w muzeum umieszczone ciekawy „fortepian białkowy“ mistrza Jasta to instrument z klawiaturą wysuwaną jak szafleta. Na bokach tej klawiatury Massenet zapisywał daty ukończenia swych utworów i nazwy miejscowości, w których je pisał. (4)

PRZEDSTAWIENIA PASYJNE W NANCY.

(§) Iąc za przykładem Oberammergau, w Bawarii, miasto Nancy wnowiło u siebie dawne przedstawienia pasyjne.

Cykl ich, obejmujący 21 przedstawień, zorganizowany pod kierownictwem monsignora Petit w teatrze przy ul. Jeanna d'Arc, w tych dniach ukończony, cieszył się tak olbrzymim powodzeniem, że wbrew pierwotnemu zamiarowi urzędzenia przedstawień takich co lat dziesięć, przedstawienia mają być urządzone znów w r. p. albo też w 1924 r.

Uczestnicy tych przedstawień utworzyli związek p. n. „Société fraternelle des acteurs de la Passion“, zobowiązując się do uczestniczenia w przedstawieniach pasyjnych na każde żądanie.

Liczba widzów, którzy przybyli na przedstawienia powyższe do Nancy nie tylko z Francji, i z innych krajów, sięga 45,000. (2)

WIEŚ KRETYNÓW.

(§) Znane są w górskich krajach wsie, leżące daleko od większych miast i centrów ludzkich, częstokroć bez dróg i styczności ze światem, stnieją jakby same dla siebie, których mieszkańcy zdradzają pewne niedomagania umysłowe.

Zdarza się, że od czasu do czasu gruchnie wiadomość o odkryciu przez turystów osiedli ludzkich w których ludność od wiełu lat żeni się między sobą, wydając na świat w większości idiotów i kretynów. Wtedy wszyscy zaczynają interesować się odcięciami od świata odludkami, badając tryb i szczegóły ich życia.

Obecnie donoszą o odkryciu nowej takiej osady kretynów.

Mieści się ona w Schwarzwaldzie i jest kompletnie od świata izolowana, leżąc między niedostępnymi górami w kotlinie zamkniętej ze wszystkich stron. We wsi tej niema, jak donoszą pisma niemieckie, ani jednej rodziny, która nie liczyłaby kilka a nawet kilkunastu idiotów.

Ludność zasiedziała od kilkuset lat i od tego czasu nie notowano tam ani jednego związku małżeńskiego, zawartego z kimś z poza samotnej wsi.

ŁODZIĄ PODWODNĄ DO BIEGUNA.

(§) Inżynier niemiecki, dr. Anschütz-Kaempfe, wynalazca steru automatycznego dla łodzi podwodnych, znajdującą coraz szersze zastosowanie we wszystkich flotach, zamierza dotrzeć łodzią podwodną do bieguna północnego.

Łódź ta, której projekt opracował, może płynąć piętnaście godzin pod wodą z ładunkiem 500 ton i 8 ludźmi załogi.

Według obliczeń dr. Anschütza, który w ciągu ostatnich lat badał skraplanie morza podbiegunowe, grubość lodów biegunowych nie przekracza pod wodą 22 metrów, łódź zaś podwodna może płynąć swobodnie na głębokości jeszcze 40 metrów, a nawet głębiej.

Przy szybkości 8 mil. mor. na godzinę na powierzchni morza, szybkości zaś 4 mil pod wodą projektodawca zamierza robić dziennie tylko 30 mil aby nie męczyć załogi i dotrzeć do bieguna w ciągu 5 tygo ni.

Projekt ma być urzeczywistniony w ciągu lata przyszłego. Pisząc o nim, pisma niemieckie dodają, że dr. Anschütz mógłby wynaleźć tańszy sposób samobójstwa, (5)

ZMYŚLNOŚĆ ŚLONI.

(§) Jeden z członków odbytego we wrześniu w m. Hall, zjazdu przyrodników angielskich, zoolog dr. Griffith, opowiada zdarzenie następujące:

Pewien właściciel menażerii, wszedłszy do stajni, w której stało kilka słoni, spostrzegł, że jeden z olbrzymów ciężko kaszle. Zaaplikował mu więc lekarstwo pod postacią wiadra wody, do którego wlał dwie butelki mocnej wódki.

Widocznie zapach tego lekarstwa i skutek, jaki wywarło na ich towarzysza, nie uszła uwagi innych słoni, gdy bowiem właściciel menażerii wszedł znów do stajni, wszystkie słonie zaczęły kaszlać, jak na komendę. Właściciel jednak nie dał się wziąć na lew symulantom i odpowiedział słoniom także kaszlem. (5)

FRANCUSKA WYSTAWA PŁYWAJĄCA.

(§) Dnia 12 bm. opuściły port Brestu dwa krążowniki francuskie: „Jules Michelet“ i „Victor Hugo“ wyruszając w podróż dokoła świata.

Oba te krążowniki zamieniono na wielką wystawę pływającą, mającą reklamować po świecie wyroby francuskie. W gustomnie przybranych salach krążowników umieszczono bogate zbiory, próby jedwabów, aksamitów, koronek, atlasów, wyrobów i bronzu i skóry, perfum, przyrządów toaletowych i a pozatem prace wybitnych francuskich malarzy rzeźbiarzy.

Wyprawa znajduje się pod dowództwem adm. rata Gilly'ego, któremu towarzyszy delegacja cywilna rzeczoznawców z różnych gałęzi przemysłu. (3)

PRZEMYSŁ HANDEL I ROLNICTWO.

Rozdział kontyngentu jaj.

(=) W środe zostanie dokonany w ministerstwie przemysłu i handlu rozdział ostatniego w tym roku kontyngentu jaj w ilości 52 wagonów. Podań zgłoszono przeszło 600. W celu uniknięcia jakichkolwiek nieporozumień naznaczono ad hoc specjalną komisję dla tego rozdziału. Z ogólnej liczby 52 wagonów około 20 wagonów otrzymała już pewna firma jaj czarska w Krakowie. (7)

Z rynku spirytusowego.

(=) W Polsce rozwija się coraz lepiej przemysł spirytusowy. Obecnie powstają coraz to nowe fabryki wódek gatunkowych; szczególnie wielu inwalidów otrzymało koncesje na te zakłady przemysłowe. Wysoka akcyza od spirytusu hamuje jego popyt — od litra 90 proc. spirytusu ośmiata wynosi 2000 marek, zaś cena samego produktu waha się od 650 do 800 marek za litr loco stacja załadowania. (7)

Konkurs.

(=) Ministerstwo skarbu rozpisało konkurs na wynalezienie środków do skazenia spirytusu, które byłyby możliwie tanie i dawa-

ły gwarancję, że odkażenie spirytusu do celów wewnętrznych nie będzie się opłacało. Tytułem nagrody za najlepszy zupełnie pewny i tani środek przynależną będzie kwota 3 milionów mk. polskich. Bliższe warunki konkursu poleżone są w „Monitorze Polskim“ nr. 238 z dnia 13 października 1922 r. (2)

Poszukiwania rud.

(=) Przeprowadzane są obecnie poszukiwania rud miedzianych na terenach prastarej kopalni „Miedziana Góra”. Również czynione są poszukiwania rudy żelaznej w starostwie wielunińskim. (8)

Stan bezrobocia w Polsce.

(=) Według wykazów z dnia 7 bm. było w Polsce bez G. Saska okrągle 65,600 bezrobotnych. Z tego przypada na robotników niewykwalifikowanych 45,4 proc., na rolnych 11,2 proc., włókienniczych 9,7 proc., metalowców 8,4 proc., budowlanych 5,6 proc., i górnych 2,8 proc., w pozostałych zawodach 16,9 proc. Należy oczekiwać, że obecna, względnie korzystna sytuacja na rynku pracy może się pogorszyć z nasaniem zimy, z powodu przerwy w robotach publicznych i rolnych. (8)

Likwidacja zakładów solinarnych.

(=) W ostatnich dniach na mocy zarządzenia

właż przeprowadzona została likwidacja dyrekcji państwowych zakładów solinarnych w Krakowie. Sprawy podlegające dyrekcji krakowskiej przyjęła główna dyrekcja państwowych zakładów górniczych i hutalniczych w ministerjum przemysłu i handlu. (8)

Giolda warszawska

z dnia 26 b. m.

Dol. St. Złd.	340	Franki franc.	9,50
Marki niem.	6,10	Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgia	882,57	London	59 300
Berlin	3,05	Nowy Jork	15 475
Gdańsk	5,05	Pariz	960
Praga	4,56	Wiedeń	2,15

Akcje.

Bank hand.	19,000	Ostrowiec	54 000
" Dyskont	12,000	Radzki	14 000
" Kredyt.	9,000	Starachowice	17 600
" Zjed. z pol.	5,250	Zyrardów	447,500
Cukier	225,000	Borkowski	3800
Drzewo	28,50	Zedługa	1775
Lilpop	21,250	Jabikowscy	5300
Częstocice"		Naita	2375

Rada Zarządzająca Syndykatu Rolniczego w Łodzi, Sp. Akc.

podaje do wiadomości, iż w dn. 1 grudnia 1922 r. o godz. 12 w południe, w lokalu Okręgowego Towarzystwa Rolniczego przy ul. Kilińskiego № 50, odbędzie się:

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

akcjonariuszów, z następując. porządk. dziennym

1. Zagajenie posiedzenia.
2. Sprawozdanie Rady Zarządzającej.
3. IV emisja akcji.
4. Uważnienie Zarządu do kredytowania się
5. Zmiany ustawy.
6. Wolne wnioski.

W razie niedojścia Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w powyższym terminie, odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów w drugim terminie w dniu 15 grudnia 1922 r. o godz. 12 w południe z tym samym porządkiem dziennym, w tymże lokalu bez względu na ilość reprezentowanego kapitału. 4456b1

Wózek

dwukołowy na resorach w dobrym stanie kupię. Zgłaszać się ul. Wólczańska 78 do dozorcę lub oferty do redakcji pod „Wózek“ 4434s5

MEBLE!

Różne, nowe i używane do sprzedania. Piotrkowska 261. m. 4. II n. front. 4256b

KUPUJE

plące 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 52 poprzeczna olicyna, I p. m. 15, L. M. H. 4243h

Pracę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterię. Konstancyńska 7 Milich prawa olicyna I-sze piętro 2699

9 móg

drunta, murowany dom, 250 drzew owocowy, inwentarz żywy i martwy do sprzedania, 7 wiorst od Pabianic w adomości; w księgarni W-go Truchlińskiego Pabianice. 4274K4

Dr. H. Rożaner

Choroby skórne, weneryczne i n. oczoplciowe. Dziecina № 9. Przyjmuje od 9—11 i pół i 4—8 pnie od 2—5 4458125

Dr. S. KANTUR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych. Ul. Ewangelicka 2. Godz. prz. jęc. od 9—2 i 6—8. Pnie od 5—8 361

Okazja!

Duży wybór używanej biżuterii, obrączki ślubne złote, pierścionki złote, zegarki srebrne i metalowe i t. p., Sklep kumisowy W Rutkowski Główna 35 4376k10

Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej

ogłasza niniejszym, że z powodu naprawy górnej sieci w nocy z dn. 27 na 28 października pociągi № 5 kursować będą tylko pomiędzy Dworcem Fabrycznym i Górnym Rynkiem, zaś pociągi linii № 8 kursować będą tylko pomiędzy Dworcem Fabrycznym i Placem Kościelnym. Ruch pociągów № 1 pozostaje bez zmiany. 445d1

Idziemy do „SCALI”

dnia 29.X. o godzinie 4 po poł. i 8.30 w. podziwiać

MALICKĄ I WĘGIERKO

z Krak. „BAGATELI“ w komedji

„Swit, dzień i noc“

Bilety w cukierni W-go Komara. (4452s1)

Wykwintna BIELIZNA Dzienna

w WIELKIM WYBORZE (4125K

STELZNER i WEBER ŁÓDZ, 141 Piotrkowska 141

Potrzebne sprzedawczyni gazet w kioskach

Wymagana kaucja oraz znajomość ruchunkowości. Zgłoszenia do Biura „Promień“ Piotrkowska. (4440d2)

BACZNOŚĆ!

„CREDIT“

Cegielniana № 9. Daje na raty wsze kie ubiory damskie i męskie a także przyjmuje obstalunki wchodzące w zakres krawiectwa po cenach przystępnych.

M. A. IGIELNIK, Łódz, Cegielniana 9 II p. front. (896K

Komisja Wyborcza

z grona członków Zarządu Stowarzyszeń Właścicieli Nieruchomości

m. Łodzi i przedmieść

zaprasza wszystkich Właścicieli Nieruchomości na Ogólne przedwyborcze Zebranie, które odbędzie się w niedzielę, dn. 29 b. m. o godz. 4-ej po poł w Sali Tow. Kredytowego (ul. Piotrkowska № 21) **w sprawie wyborów do Sejmu i do Senatu.**

4461b2

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA! Kupuję meble dywany futra garderobę, maszyny do szycia, placę najwyższe ceny. Łażnik, Benedykta 28 m 15 parter. 8887-5

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła oromany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przez dziecki Piotrkowska 108 6262-0

A Meble solidne: sypialnie, szafy, łóżka biurka, stoły krzesła — sprzedają najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 (w podwórzu). 9497-4

Dom murowany w Ozorkowie — sprzedam, 12 pokoi, obórki oficynka, placu pół morgi, mieszkanie wolne, 5 milionów Wiadomość Ozorków. 9174-3

Majątki ziemskie, gospodarki rolne domy młyny interesy handlowe i t.p. w największym wyborze posiada do sprzedaży Biuro pośrednicze Tasyckiego Piotrkowska 90. 8873-1

Rzesztki z maretajłów z różnych fabryk po cenach przystępnych są do sprzedania w domu prywatnym Wólczajska 62 m 10 9407-4

9 morgi ziemi, zabudowania, oraz ogród owocowy, 4 milj. sprzedam zaraz, inwentarzem i zbiorami za 5 milj. Piotrkowska 152 m 3, 9443-4

Karetki, powozy, lande, bryczki rolwagi, towarowe bryki, węglaarskie wozy, sprzedam Kilińskiego 28. 9444-1

Dom 4 piętrowy na ul. Nizkiej do sprzedania wiadomość właściciela ul. Kościuszki, 26 w Pabjanicach S Frontczaka 9480-1

Domek murowany 4-o pokojowy sprzedam zaraz ul. Promyka 28 9455-2

Motocyklowy wózek sprzedam Wólczajska 62-17. 9476-1

Do sprzedania majątki ziemskie gospodarstwa rolne domy fabryki, młyny, interesy handlowe, ma biuro „Fortuna” Łódź Wólczajska 165 Tel. 14-23. 9485-2

Sprzedam bryczkę parę szorów oraz męskie siodło z tranzelką Wiadomość Aleksandrowska 91 Rymer. 9459-1

Natychmiast do sprzedania browar uruchomiony za bardzo niską cenę ma biuro „Fortuna” Łódź Wólczajska 165 Tel 14-98. 9488-2

Sklep spożywczy w dobrym punkcie do sprzedania, z powodu wyjazdu Kilińskiego 151. 9483-2

DOM murowany w Ozorkowie — sprzedam 12 pokoi obórki, oficynka, placu pół morgi, mieszkanie wolne 5 milionów Wiadomość Ozorków 230 9464-8

Domek murowany komórki, studnia do sprzedania. Ozorkowska 9 przy Zarzewskiej Cena przystępna Wiadomość Nowy-Rynek 2 biuro Rejenta. 9468-3

Pianino czarne lub fortepian kupię niedrogo Oferty wraz z ceną proszę do redakcji Rozwoju dla G. M. N. 0475-1

Magie motorowe do sprzedania Wiadomość Wólczajska 100 9479-4

Kupię rower, sprzedam stół Wiadomość: Kilińskiego 70 sklep spożywczy. 9431-1

Jesionki i pluszowa serwetę sprzedam tanio Kilińskiego 187 m 3 6472-2

Sprzedam sypialkę dębową, otomanę mokietywa, maszynie do szycia, lustro i różne meble Kracza 4 m 18. 9519-3

Sprzedam łóżka z materacami otomanę leżankę, krzesła biurko kołdry watowe i kasę ogniotrwałą Piotrkowska 134-9 II piętro. 9514-2

Sprzedam nie drogo nomerator do drzewa i kamień garbarski do gładzenia skóry. Orla 15 m 25. Miszkiewicz. 0520-2

Sprzedam rasowe króle. Wład. domość ul. Konstantynowska, parowozownia Łódź Kałiska u portjera. 9507-3

Natychmiast do sprzedania dom z piekarnią lub do wydzierżawienia wia omość biurko Tasyckiego Piotrkowska 90, 9510-3

Domek sprzedam w Łasku wiadomość Wólczajska 177 m 9 9511-3

Meble częściowo sprzedam szafę, łóżka z materacami stół krzesła bielizniarkę zegar. Przejazd 24-3. wejście bramą. 953-2

Różne:

AAA Na wypłatę! Grube ciepłe chustki na palta w lury firanki jedwabna trikotina szewioty płótna. Kilińskiego 40 Leon Rabas:kin. 9398-2

Potrzebuję zdolnych czeladzi krawieckich, Sienkiewicza 71 Bolesław Mizera. 9416-2

Potrzebne zdolne podreęczne do pracowni sukien. Ogrodowa 28 s 3 m 4. 9508-1

Potrzebny czeladnik krawiecki, lub podreęczny na stałe. Ozorków ul. Zajączka — Czerwiński 942-1

Potrzebna służąca do restauracji róg Pańskiej i Karola 044-1

Potrzebny podreęczny na mejskie parowe robotę ul. Kilińskiego 11 W Jędrzejewski. 0445-1

Pokoju lub mieszkania przy rodzinie poszukuje krawcowa szyjąca no domach przez wdzięczność bezinteresowną pomoc w szyciu. Oferty w Rozwoju pod „W” 9488-2

Panienska 6-10 klasowym wyumiejająca pisać na maszynie poszukuje posady. Łaskawe oferty pod lit. „M M” do adm. Rozwoju 9506-3

Potrzebna panienska do kwaciarni Marysin umiejąca mówić po niemiecku Piotrkowska 76 9402-3

Potrzebny stażret (kawaler ma pierwszeństwo) Łakowa 1 Titzen. 9500-1

Przyjmę 2 ucni na mieszkanie z utrzymaniem Andrzeja 9 m 15. 9502-3

Mieszkanie 2 do 1 pokoju z kuchnią i wygodami potrzebne zaraz dla pojedynczej osoby. Wiadomość Gdańska 18 sklep spożywczy Matouszkowski. 9505-1

PRACOWNIA kane uszy Lu cyny” przyjmuję obstunki i przeróbki. Ceny niskie Nawrot 42 front II piętro. 9504-10

Po kotlarza potrzebny chłopiec Piotrkowska 88 6579-1

Oddam dziecko na własność (chłopiec) 3 tygodniowa niechrzczone do bogatego chrześcijańskiego domu. Konstantynowska 58-56. 9515-2

Mamika ze zdrowym pokarmem poszukuje miejsca Konstantynowska 58-36. 9517-2

Odstąpię pokój kuchenny z balkonem w stronie Górnego Rynku Oferty do Rozwoju pod „Ladny” 9448-1

Zaginat szpie maści mleko szarej 2 i pół miesiąca jeże się odnadzie za robiam wynagrodzeniem Sienkiewicza 40 Kasi no Urzędnicze. 9489-1

Pokoi z kuchnią do wynajęcia na przeciw Julianaowa ulica Kniawiewicza 20 5 minut od tramwaju zeta skłeno. 9485-4

Technik dobrze sformowany poszukuje pokoi z umeblowaniem lub bez. Oferty do Rozwoju sub „Kawaler” 9478-1

Kursy francuskiego konwersacji. Szkołom ustępnost. II-Kilińskiego 77-2 948-2

Zagubione dokumenty

Leszewski Antoni zażubił paaszport niemiecki wydany w Łodzi 9493-2

Pebowski Czesław zażubił kartę bezterminowego urlopu — wniośnią wydaną z P. K. U. w Łonnie i inne papiery znalazę upraszam o zwrot. 9467-2

Mazuchowski Władysław zażubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi 9471-2

Skradziono z świadczenie demobilizacji wydane w Nowym Saću z 1-go pułku Strzelców Podhalńskich na imię Ciz dzieła Piotra. 0477-2

Olborski Franciszek zażubił kartę powołania wydaną przez PKU. w Tomaszowie. 944-1

Surma Lutwik zażubił tomczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez K-dreg 29 Pułk. Strz. Kamowskich w Kłiszu 9441-1

Jankowska Bronisława zażubiła paszport polski wydany w Łodzi. 9447-1

Pawlikowski Józef zażubił paszport polski wydany z gm. Lipiny pow Brzeziński i kartę powołania wydaną w Łodzi 9429-1

Pieniążek Bronisława zażubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 6434-1

Solecka Józefa zażubiła nadkartę od paszportu wydaną z Władzowskiej man. faktury w Władzowie. 912-5

Kowalska Apolonia zażubiła kartę od paszportu z wydaną Władzowskiej manufaktury. 955-2

Zydel Otto zażubił kartę powołania wydaną w P.K.U. Łódź 9469-3

Frey Cecylja zażubił paszport polski wydany w Łodzi 9501-3

Handlowo

poszukuje posady biurowej lub inkasenta. Na zadanie może złożyć kaucję u nadać na I-szy numer hypoteki. Łaskawe oferty nadsyłać do Rozwoju sub „A Ryk” (44 811)

Kto z panów

artystów malarzy zechce nodać się od owi na zn szczonego partratu. Oferty pod „Portret” w redakcji. 4438-8

Drukarnia Dziennika

„ROZWOJ”

ŁÓDŹ, AL. KOŚCIUSZKI № 41.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące. Ceny niskie. Roboty przyjmowane wyko: : : nywa się szybko i solidnie :: :

Przybłąkał się pies rasy wilczej odebrać można za zwrotem kosztów Milsza 43 w sklepie. 9439-1

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki języków Kilińskiego 86-3. (drugą bramą) godz 8 9456-1

Temu kto pożyczony milion marek odstąpię bezpłatnie pokój umelowany na umówiony czas korzystania Wiadomość ul Piotrkowska 307 m 3 Olezyk. 9431-2

Potrzebne pierwszorzę me zdolne krawcowe. Wiadomość Orla 15 parter na lewo. 947-1

Służąca do wszystkiego potrzebna zaraz. Piotrkowska 73 m 5 do godziny 12 rano. 9450-1

Potrzebne wprawne szwaczki do szycia fartuchów. Artur Eger. Sienkiewicza 1.5. 949-1

Potrzebna zdolna kwaciarka za dobrem wynagrodzeniem Ul Spacerna 7 przy Franciszkańskiej H. Blońska 9491-2

Potrzebna jest służąca Sienkiewicza 13 Pomoiski. 6493-1

Za wypożyczenie miliona potrzebni: umeblowany z aparatem oferty Rozwoju „Opal” 944-2

Płóre i prasuję na sztywno w domach prywatnych Gubernatorska 27 - 22 9466-2

Potrzebna młoda służąca do wszystkiego. — Złazić się od 2 do 4 popołudniu. Dzielna 58 m 1. 9432-1

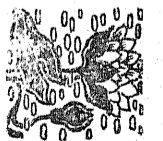
Poszukuje się zdolnych tkaczy na kortowe i angielskie war sztaty zniżasz się u S. muca Reichmana Sienkiewicza 315 9433-2

Maturzystka udziela korepetycji Proszę się zniżasz: ul Wólczajska 109 m 4 między godz 3-5 p poł. 9434-2

Potrzebna pomywaczka do restauracji Dzielna 44 9466-4

Przeistawiciel firmy poszukuje od zaraz umeblowanego pokoju bez łóżka i pościeli Oferty sub „Przedstawiciel firmy” do Rozwoju” 9469-1

Krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych. Oferty pod „Krawcowa” do Rozwoju 9472-2

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 300 mk., za tekstem 200 mk., zwyżajnie 80 mk., wśród drobnych 150 mk., nekrologi 150 mk., ko muniakły 200 mk., za wiersz 100 mk., lub jego inne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń pożątelna na 3 liny, za tekstem 3 liny. Wytworzyć bez opłat. Redakcja za bezplatne. Ogłoszenia przyjm. adomienia „Rozwoju” można zamawiać w Zęterzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabełkowe i fantazyjne 50 proc. drożej